

Manuel Jug

»Sem zelo pozitivno presenečen nad odnosom sedanje vlade pod vodstvom SDS do naše manjšine«

☑ Samo Vidovič ☑ LPD Kärnten/Walter Fritz

Manuel Jug je predsednik Zveze slovenskih organizacij na avstrijskem Koroškem. Z njim smo se pogovarjali o koroških Slovencih, njegovih pogledih na avstrijsko politiko, sodelovanju s slovensko vlado in o športu.

DEMOKRACIJA: Leta 2019 ste na položaju predsednika Zveze slovenskih organizacij nasledili dolgoletnega predsednika Marjana Sturma. Kakšne so vaše prioritete v funkciji predsednika ZSO?

JUG: Letos bo dve leti, odkar sem prevzel to funkcijo. Na prvem mestu prioritet je ohranjanje slovenskega jezika. Na drugem društvena dejavnost, tu mislim predvsem na kulturo in šport, kjer smo koroški Slovenci prepoznavni. Na tretjem je dialog z večinskim, nemško govorečim narodom. Tu mislim predvsem na približevanje obeh narodov in vključevanje novih ljudi, ki so podporniki tega.

DEMOKRACIJA: Kako ocenjujete današnji položaj koroških Slovencev? Predsednik Van der Bellen se je lani ob stoti obletnici plebiscita javno opravičil ko-

roškim Slovincem zaradi neizpolnjevanja 7. člena Avstrijske državne pogodbe.

JUG: To je bila izjemno pomembna gesta, saj je prišla iz ust najvidnejšega človeka oziroma avtoritete Avstrije. Gre za nekako poravnanje škode, ki se je koroškim Slovincem dogajala predvsem v 70. in 80. letih prejšnjega stoletja, predvsem tu na Koroškem. To dokazuje, da se stvari izboljšujejo in da je čas konflikta mimo, da lahko v miru ustvarjamo in da ima slovenska skupnost perspektivo.

DEMOKRACIJA: V zadnjih dvesto letih se je število koroških Slovencev drastično zmanjšalo, s približno 137.000 po popisu leta 1818 na 13.000, kot je prikazal popis leta 2001. Ali bodo koroški Slovenci v prihodnosti preživeli?

JUG: Mislim, da bodo. V naši skupnosti je močno zasidrano delovanje mladine, otrok. Tu mislim na vpis v slovenske šole, ohranitev jezika, ki je osnova vsega. Ob tem bi povedal, da se ta čas polovica vseh vpisanih dijakov na naselitvenem območju narodne skupnosti na Koroškem uči

tudi slovenski jezik. Sem so všteti tudi taki, ki jim je materni jezik nemščina.

DEMOKRACIJA: Kako bi sploh definirali koroške Slovence?

JUG: Smo avtohtona manjšina, narodnostna skupnost, ki na tem območju živi že zelo dolgo časa. Nismo npr. begunci, ki bi sem pribežali pred kratkim. Čeprav smo seveda Slovenci, pa smo hkrati avstrijski državljani.

DEMOKRACIJA: Ali lahko položaj slovensko govorečih popravijo tudi Slovenci, ki so se predvsem v zadnjem desetletju preselili v Avstrijo?

JUG: Vsekakor. Prihod Slovencev je pozitiven dejavnik. To lahko ponazorim na primeru. Šolal sem se na Trgovski akademiji v Celovcu. V razredu smo imeli pet oziroma šest dijakov iz Slovenije, od njih sem se še dodatno izpopolnil v slovenščini. Jezik s prihodom Slovencev živi, viša se število slovensko govorečih. Če so dejavni tudi v društvih, je še toliko bolje.

DEMOKRACIJA: Leta 2017 ste kandidirali na državnoborskih volitvah na listi socialdemokratov SPÖ in dobili lepo število glasov.

JUG: Takrat sem bil star le 20 let in popolnoma neznan v politiki. Vseeno sem dobil 600 preferenčnih glasov. V parlament nisem prišel, a sem z rezultatom vseeno zadovoljen.

DEMOKRACIJA: Kakšna je razlika med socialnimi demokrati, avstrijskimi SPÖ in slovenskimi SD?

JUG: Socialni demokrati v Avstriji so ljudje različnih nazorov. Nekateri so bolj

Zanimivo je, da zaradi ukrepov vladi v Sloveniji najbolj nasprotujejo skrajni levičarji, v Avstriji pa skrajni desničarji.

levičarji, nekateri bolj desno usmerjeni, nekateri konservativni, drugi pa liberalci. Ideologija pri SPÖ ni tako pomembna. Kolikor poznam slovensko stranko SD, tam ni konservativnih ljudi in stojijo bolj levo kot SPÖ, ki jo vidim kot moderno sredino. Meni kot koroškemu Slovencu se zdi pomembno, da se SPÖ zavzema za pravice naše skupnosti in nas podpira. Treba je vedeti, da je v preteklosti s strani večinskega naroda poleg Cerkve prav SPÖ največ naredila za izboljšanje položaja slovenske manjšine.

DEMOKRACIJA: Kako bi ocenili delovanje avstrijske vlade pod vodstvom kanclerja Sebastiana Kurza?

JUG: Sestava vlade med ljudsko stranko ÖVP in stranko Zeleni je bila logična, saj so dejansko zmagali na volitvah. Vendar je malo kasneje nastopila pandemija novega koronavirusa, s katero se vlada predvsem ukvarja v zadnjem letu in zato ocene ni mogoče dati. Letos je imela vlada že dve aferi. Najprej je zaradi obtožb o plagiatu odstopila ministrica za delo Aschbacherjeva. Sedaj pa je imel hišno preiskavo finančni minister Blümel. Osebnostno si želim stabilno vlado. Sem pa zadovoljen, da so se sredstva namenjena naši manjšini, v lanskem letu podvojila.

DEMOKRACIJA: Kaj mislite o veliki koaliciji med socialdemokrati SPÖ in ljudsko stranko ÖVP?

JUG: Ta čas se sodelovanje med obema strankama spet izboljšuje. To sodelovanje je v preteklosti že bilo enkrat odlično. Rad bi povedal, da sta obe stranki v zadnjih šestdesetih letih za Avstrijo naredili ogromno. Predvsem zaradi teh dveh strank je Avstrija danes to, kar je. Tako ne izključujem, da se stranki v prihodnosti povežeta v vodenju države.

DEMOKRACIJA: Konec meseca so na Koroškem lokalne volitve za župane in občinske svete. Koga podpira ZSO?

JUG: ZSO na lokalnih volitvah vedno podpira slovensko govoreče kandidate oziroma stranke, ki se zavzemajo za dvojezičnost. Želim si, da bi bilo med kandidati čim več mladih slovensko govorečih ljudi. Lokalne volitve so najbolj osebne, na teh volitvah kandidirajo ljudje, ki jih osebno poznamo, vsakodnevno srečujemo. V Avstriji traja mandat županov in občinskih svetov šest let. To zagotavlja konti-

nuiteto. Zato je mogoče uresničiti tudi dolgoletne projekte, nekatere zadeve se lahko načrtujejo bolj dolgoročno.

DEMOKRACIJA: Konec lanskega leta je bil pri vas na obisku slovenski zunanji minister Anže Logar, stike imate tudi z ministrico za Slovence v zamejstvu Heleno Jaklitsch.

JUG: Kot predsednik ZSO sodelujem z vsemi slovenskimi vladami. Moram reči, da sem zelo pozitivno presenečen nad odnosom sedanje vlade pod vodstvom SDS do naše manjšine. Ministrica za zamejce Jaklitscheva se zelo zavzema za nas. Je objektivna, ni ideološko orientirana in vedno postavlja vsebinska vprašanja v ospredje. Z zunanjim ministrom Logarjem sva na dobri zvezi, on se veliko pogovarja z avstrijskim zunanjim ministrom, ta dialog seveda pomaga tudi naši narodnostni skupnosti.

DEMOKRACIJA: V Avstriji levosredinska opozicija bolj ali manj podpira ukrepe vlade, na protestih vidimo politike in simpatizerje svobodnjakov, desne FPÖ. V Sloveniji je obratno. Nekateri politiki levih strank so redno protestirali proti vladi na demonstracijah. Kaj menite o tem?

JUG: Ukrepi v Avstriji in Sloveniji so podobni. Zanimivo je, da zaradi ukrepov vladi v Sloveniji najbolj nasprotujejo skrajni levičarji, v Avstriji pa skrajni desničarji. Vsak mora po svoje pomagati, da se drži ukrepov in se stanje umiri. Jaz se redno testiram in se bom tudi cepil, saj poznam nekaj ljudi, ki jih je virus hudo prizadel. Gre mi za to, da s tem zaščitim družinske članke, babico in dedka, ki bi ju lahko ogrožal.

DEMOKRACIJA: Ta čas (pogovarjali smo se v času prvenstva, op. a.) poteka na Pokljuki svetovno prvenstvo v biatlonu, kjer je Dunja Zdouc, članica DSG Sele/Zell iz Sel osvojila srebrno medaljo v avstrijski štafeti.

JUG: Zanj in koroške Slovence je to velik uspeh. Seveda je to veliko pozitivno presenečenje. Je članica društva DSG Sele/Zell, v katerega sem včlanjen tudi sam. Nikoli sicer nisem bil profesionalno orientiran. Dunjo sem nekajkrat videl pri društvenih tekmovanjih, da je sedaj druga na svetu, je res izjemen uspeh.

DEMOKRACIJA: Kaj bi povedali o športnih aktivnostih koroških Slovencev?

JUG: Šport je bistven del koroških Slo-

vencev. Od bolj znanih športnikov oziroma društev bi omenil kolesarja Petra Wrolichia, skakalce iz Zahomca, odbojgarsko ekipo Doba, ki so bili tudi avstrijski prvaki, koroškarski klub KOŠ iz Celovca, nogometaše SAK in DSG iz Sel. Lani bi morala biti na Koroškem evropejada, to je prvenstvo manjšin v nogometu. Na žalost prireditve lani ni bilo, upam, da jo bodo lahko izvedli letos.

DEMOKRACIJA: Vemo, da ste ljubitelj nogometa. Kot desetletnega fantiča se vas spomnim, kako ste spremljali nogometaše Sel na treningih in tekmah. Pred tremi leti ste bili v Celovcu na tekmi Avstrija-Slovenija. Za koga ste navijali?

JUG: Že od malega spremljam nogomet. Takrat sem začel hoditi na tekme oziroma jih gledati po televiziji. Spremljam zamejske klube, prvo slovensko ligo pa tudi avstrijske in evropske lige, predvsem pa prvoligaša WAC in Austrio iz Celovca. Tekma med Avstrijo in Slovenijo je bila zame pravi užitek za gledanje. Navijal pa sem za Avstrijo.

DEMOKRACIJA: Zelo pridno študirate nemščino in matematiko. Kako daleč ste s študijem?

JUG: Sem praktično pred koncem študija. Do konca sta mi ostala le še en predmet in diploma, tako da bom kmalu diplomiral. **D**

Biografija

Manuel Jug, letnik 1997, prihaja iz majhne vasice Sele na avstrijskem Koroškem. Kljub svoji mladosti je zelo znan ne samo na Koroškem, ampak tudi na širšem območju Avstrije. Leta 2019 je postal predsednik Zveze slovenskih organizacij na Koroškem, šele četrty od leta 1955. Je tudi član sosveta za slovensko narodno skupnost pri Uradu zveznega kanclerja Kurza. Leta 2017 je kot kandidat SPÖ sodeloval na državnoborskih volitvah. Študira nemščino in matematiko s pedagoško usmeritvijo na celovski alpsko-jadranski fakulteti.